

GEDRAGSPROTOCOL

november 2017

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. De gouden regels van De Pleiaden.....	3
3. De verwachtingen op De Pleiaden	4
De verwachtingen van de teamleden	4
Leerlingen.....	4
Ouders/verzorgers.....	4
Teamleden.....	5
De verwachtingen van de ouders/verzorgers	5
De klassenregels.....	6
Ongewenst gedrag en de daarbij behorende consequenties	6
Uitgangspunten zijn:.....	6
Fasen in het corrigeren/sturen van gedrag:.....	7
Fase 1:.....	7
Fase 2:.....	7
Fase 3:.....	7
Fase 4:.....	7
Fase 5:.....	7
Fase 6:.....	8
Fase 7:.....	8
Vreedzame School.....	8
Doelen	8
Thema's	9
Mediatoren.....	9
Kletskaarten.....	9

1. Inleiding.

Het team van De Pleiaden streeft ernaar om leerlingen op school een veilig en geborgen gevoel te geven. Wij vinden dat dit kan wanneer er duidelijke regels en structuur worden aangeboden.

Regels moeten gerespecteerd worden door alle betrokkenen: leerlingen, leerkrachten en ouders/verzorgers.

Leerlingen leren dat vrijheid er alleen kan zijn door het aangeven van grenzen, waarbij voorop staat dat de vrijheid iemand anders geen last mag bezorgen.

Dit protocol is bestemd voor:

- de leerlingen, de ouders/verzorgers en personeel van De Pleiaden;
- andere personen die in opdracht van De Pleiaden bezig zijn, zoals gastdocenten, schoolbegeleiders, vrijwilligers en stagiaires;
- ouders/verzorgers die ondersteunende werkzaamheden verrichten.

2. De gouden regels van De Pleiaden

De algemene gedragsregels, onze gouden regels, maken direct duidelijk waar wij als school naar streven.

1. Wij helpen elkaar, zodat iedereen zich veilig kan voelen en met plezier kan leren.
2. Wij respecteren dat iedereen anders is; niemand is meer of minder waard.
3. Wij werken aan zelfcontrole en rust in de school.
4. Wij lossen problemen en conflicten met elkaar op.
5. Wij gaan zorgzaam om met elkaar en de spullen.

3. De verwachtingen op De Pleiaden

Op De Pleiaden hebben wij als team verwachtingen van leerlingen, ouders/verzorgers en teamleden. Door verwachtingen te scheppen streven wij naar een goed pedagogisch klimaat binnen de school.

De verwachtingen van de teamleden

Leerlingen

Van leerlingen hebben teamleden de volgende verwachtingen:

t.o.v. andere leerlingen:

- gedragen zich conform de gedragsregels
- gaan op een vriendelijke en respectvolle manier met elkaar om
- dragen met elkaar een steentje bij voor een veilige leeromgeving

t.o.v. de leerkrachten

- gedragen zich conform de gedragsregels
- hebben respect voor de leerkracht en andere teamleden en accepteren het gezag

t.o.v. de materialen

- gaan zorgvuldig met de materialen om
- nemen geen onnodige spullen mee naar school

Ouders/verzorgers

Van ouders/verzorgers hebben teamleden de volgende verwachtingen:

t.o.v. eigen kinderen

- zorgen dat de kinderen op tijd op school zijn
- zorgen dat zij samen met hun kind(eren) de schoolregels naleven
- spreken hun kind aan wanneer deze grensoverschrijdend gedrag vertoond

t.o.v. andere leerlingen en ouders/verzorgers

- tonen respect
- mengen zich niet direct in een conflict wat hun kind op school heeft met een andere leerling maar bespreken dit met de groepsleerkracht
- spreken respectvol over leerkrachten en ouders/verzorgers tegen hun kinderen

t.o.v. leerkrachten en andere teamleden

- tonen respect
- complimentren de leerkracht voor dingen die goed gaan
- staan achter het schoolbeleid en de leerkracht
- zien de groepsleerkracht als partner bij de begeleiding van hun kind
- zijn bereid om eventuele ongenoegen op een rustige toon naar de leerkracht, intern begeleider of schoolleider uit te spreken; dit gebeurt zonder dat het kind erbij aanwezig is om te voorkomen dat het kind in een loyaliteitsconflict komt.

Teamleden

Van teamleden hebben we de volgende verwachtingen:

t.o.v. de leerlingen

- benaderen de leerlingen positief
- geven het goede voorbeeld door de gedragsregels na te leven
- tonen respect
- zijn consequent
- kunnen ook leerlingen uit een andere groep aanspreken op gedrag

t.o.v. de ouders/verzorgers

- zijn transparant naar de ouders/verzorgers
- zorgen voor een duidelijke communicatie
- complimenteren ouders/verzorgers voor dingen die goed gaan
- hebben een positieve uitstraling en luisterhouding
- zijn informatief
- spreken alle ouders/verzorgers op dezelfde manier aan

t.o.v. de teamleden

- zijn open en eerlijk naar elkaar
- zijn behulpzaam
- steunen elkaar
- mogen elkaar op dingen wijze en op een positieve manier feedback geven
- zijn beleefd

De verwachtingen van de ouders/verzorgers

Naar aanleiding van een algemene ouderavond in 2013 hebben de ouders/verzorgers ingevuld wat zij van De Pleiaden (het team) verwachten:

- dat er voldoende toezicht op het schoolplein is tijdens het buitenspelen;
- dat de ouders/verzorgers vroegtijdig worden aangesproken op het gedrag van hun kind;
- dat er een heldere communicatie is;
- dat het goede voorbeeld wordt gegeven;
- dat er consequent wordt vastgehouden aan gedragsregels;
- dat er effectief wordt opgetreden tegen pesten;
- dat leerkrachten een positieve houding hebben tegenover ouders/verzorgers.

Voor een ieder die De Pleiaden betreedt, geldt dat agressief gedrag (verbaal en/of fysiek), geweld, vandalisme, diefstal, discriminatie en intimidatie niet wordt geaccepteerd.

De klassenregels

Onze gouden regels vormen het kader voor de klassenregels die

- een vertaling zijn in concreet gedrag
- een vertaling zijn naar leeftijdsniveau van de betreffende groep
- een detaillering is naar het omgaan met elkaar binnen de groep

Klassenregels zijn vaak afspraken die in de betreffende groep gelden om de organisatie in de groep zo soepel mogelijk te laten verlopen. Deze regels worden door de groepsleerkracht, voor zover mogelijk in samenspraak met de leerlingen uit de groep gemaakt. Deze worden zichtbaar en goed leesbaar opgehangen in de klas.

Ongewenst gedrag en de daarbij behorende consequenties

Hoe meer positieve, sociale binding er in een groep kinderen aanwezig is, des te minder gedragsproblemen er zijn. Voorwaarde zijn heldere sociale normen en duidelijkheid voor de kinderen hoe je daar met gedrag aan kan bijdragen. Dit positieve sociale klimaat vormt een uitgangspunt om de basisbehoeftes relatie, autonomie en competentie een kans te laten krijgen. Binnen dit kader zal er echter altijd wel eens ongewenst gedrag zich voordoen. Verwijzend naar het belang van groepsopvoeding en krachtige sociale normen, kinderen een stem geven en verantwoordelijkheid in het participeren binnen de schoolgemeenschap, wordt in dit schrijven een poging gedaan om bij ongewenst gedrag te zoeken naar een corrigerende schoolbrede aanpak. Bij correctie spelen behalve de behoefte aan veiligheid, duidelijkheid en eerlijke behandeling, ook voorspelbaarheid en proportionaliteit een rol.

Hieronder staan kort de voorgestelde mogelijke stappen van storend en soms oppositioneel gedrag. Dreigend acuut geweld en ernstig negatief gedrag vragen direct ingrijpen.

Uitgangspunten zijn:

1. De eigen kracht van kinderen benutten
2. Werk maken van een positieve invloed van de groep: zorg, verantwoordelijk voor elkaar en helpen
3. Oplossingsgerichte interventies
4. Nadruk op de relatie en interactie met de leerkracht
5. Het groepsklimaat van de hele groep is meest bepalend

Fasen in het corrigeren/sturen van gedrag:

Fase 1:

Corrigeren vindt plaats zonder schaamte bij de leerling. Gedrag expliciet oefenen en aanleren is voorwaarde voor verdere acties. Een expliciete sociale norm voorwaarde. Wat kun je nog meer doen? Relatie versterken, interesse tonen en gewenst gedrag belonen met positieve feedback werken normaal prima.

Fase 2:

Bepaald negatief gedrag begint op te vallen. Het is dan altijd van belang te zoeken naar de functie van dat gedrag. Wat helpt ook? Negeren, afleiden, humor en indirect compliment (via ander kind het gewenste gedrag kunnen noemen in de vorm van een opsteker).

Fase 3:

Het gedrag wordt negatief geïnterpreteerd. Voor wie is dit een probleem? Voor het kind? Dan kun je helpen. Voor de groep? Dan moet je corrigeren. Voor jou alleen? Zonder negatieve gevolgen voor de groep of het kind? Overleg met een collega. Als het je hindert om je taken uit te voeren, dan zal je ook moeten corrigeren. In deze fase probeer je te corrigeren met vriendelijke, lage stem en dichtbij het kind. Het doel is snel corrigeren, zonder ophef en schaamte voor de groep. Het liefst dus door rustig naar de leerling te lopen (eventueel ondertussen doorgaan met instructies aan de groep) en b.v. zacht aanraken en via gebaar gewenst gedrag regelen.

Fase 4:

Het begint storend te worden voor de groep. Je kan nu het gedrag benoemen en zeggen (zacht en dichtbij) stellend positief voor (niet vragend): *'Piet, jij staat van je stoel op, ik wil dat je gaat zitten. Dank je wel'*.

Fase 5:

Andere leerlingen verwachten dat je ingrijpt. Je gaat waarschuwen.

Stap 1: 1^e waarschuwing: *Piet, jij staat van je stoel op, ik wil dat je rustig op je stoel zit.. Ik waarschuw je nu voor de eerste keer.'* Zodra het begin van gewenst gedrag zich lijkt voor te doen: : *"Dank je wel"*.

Stap 2: 2^e waarschuwing: *'Piet, je staat nog steeds. Ik waarschuw je nu voor de 2^e keer: Je hebt nu de keus: of je gaat naar de time-out of je gaat nu zitten.'* Zodra het begin van gewenst gedrag zich lijkt voor te doen: : *"Dank je wel"*.

Stap 3: Gehoorzaamt de leerling niet, dan volgt een time-out in de eigen groep. Het is handig ook een time-out plek buiten de groep te hebben, indien het gedrag te storend voor de groep is. De in school afgesproken time-out tijd wordt met timer of zandloper bijgehouden. Time-out is succesvol als de leerling kan aangeven welk gedrag gaat helpen om succesvol terug te keren.

Stap 4: Als de time out niet werkt, volgt er één waarschuwing en herhaling opdracht time-out. Bij de tweede waarschuwing gaat de leerling naar een andere groep/persoon. Worden ouders geïnformeerd? Wanneer wordt er geregistreerd?

Fase 6:

Met het kind wordt in samenspraak met ouders een handelingsplan gedrag gemaakt, met haalbare tussendoelen en wordt de grens wat de school aankan besproken in relatie tot de expliciet geformuleerde sociale normen. Bij schade (materieel of emotioneel) is er nog een kans om de schade te herstellen (Zie “herstelrecht”).

Fase 7:

Verwijzing naar een andere school, schorsing en verwijdering. Zie hiervoor de bestaande afspraken en regelingen van het bestuur.

Tenslotte: situaties waarin de veiligheid direct in het geding is, buitenspelregels, eenduidig totaal misdragen etc. vereisen direct ingrijpen. Veel scholen hebben daar aparte duidelijke regels voor en bijbehorende sancties.

NB: soms speelt een groepje volgens een vast verlopend patroon, een soort “spel”. In een dergelijk spel speelt iedereen een rol. Door slechts één lid van dat groepje aan te spreken, wordt men onderdeel van het spel. Alleen het groepje als geheel is in staat het spel te doen stoppen... Opvoeden blijft een uitdagend, maar lastig vak!

Vreedzame School

Wij werken met de methode van De Vreedzame School. De Vreedzame School beschouwt de klas en de school als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen en waarin kinderen leren wat het betekent om een ‘democratisch burger’ te zijn: het openstaan voor en het kunnen overbruggen van verschillen tussen mensen, een bijdrage leveren aan het algemeen belang en actief verantwoordelijk willen zijn voor de gemeenschap. Daarmee bieden we onze kinderen perspectief en hoop: ze ervaren dat het uitmaakt dat ze er zijn. Dat ze ‘ertoe doen’.

Doelen

De Vreedzame School streeft er naar om kinderen te leren:

- op een positieve en zorgzame manier met elkaar om te gaan.
- op een democratische manier met elkaar beslissingen te nemen.
- constructief conflicten op te lossen.
- verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar en voor de gemeenschap.

- open te staan voor verschillen tussen mensen.

Het programma wil niet alleen kinderen de bovenstaande sociale competenties leren, maar vooral ook een positief sociaal en moreel klimaat in de school creëren, waar een opvoedende en gedragsregulerende werking van uitgaat.

Thema's

De Vreedzame School bestaat uit de volgende thema's (blokken):

- We horen bij elkaar
- We lossen conflicten zelf op
- We hebben oor voor elkaar
- We hebben hart voor elkaar
- We dragen allemaal een steentje bij
- We zijn allemaal anders

Mediatoren

Een belangrijk onderdeel van De Vreedzame School is mediatie. Mediatie is bemiddeling bij conflicten. Alle leerlingen leren wat mediatie is, maar daarnaast worden ook enkele leerlingen opgeleid om de rol van leerling mediator te vervullen. Zo nemen de kinderen zelf de verantwoordelijkheid voor het oplossen van conflicten op school.

In de komende periode zullen er 12 kinderen opgeleid worden tot mediator. In een aantal bijeenkomsten leren zij welke eigenschappen een mediator moet hebben, op welke manier je mediatie houdt en hebben deze kinderen hard geoefend met het uitvoeren van mediatie.

Kletskaarten

Kletskaarten geven u een handreiking om thuis met uw kind te spreken over de inhoud van de Vreedzame School, waardoor u op de hoogte kunt blijven van behandelde leerstof en de vaardigheden tussen schoolomgeving en thuisomgeving wordt gestimuleerd. Voor groep 7 en 8 zijn helaas geen kletskaarten beschikbaar.